

วัตถุประสงค์ในการศึกษาการจัดทำบัญชีขององค์กรอิสระที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร:กรณีศึกษา ศูนย์ฝึกอบรมผู้สูงอายุเอเชีย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความมุ่งหมายในการศึกษา ถึงรูปแบบการบริหารงาน ระบบบัญชีและการควบคุมภายในของศูนย์ฝึกอบรมผู้สูงอายุเอเชีย เพื่อค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้นทางการปฏิบัติงานรวมถึงการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้วิธีการ สอดถาม การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของทางศูนย์ฝึกอบรมผู้สูงอายุเอเชีย เริ่มตั้งแต่รูปแบบการบริหาร งาน รูปแบบเอกสาร การบันทึกข้อมูลลงในเอกสาร การบันทึกข้อมูลทางการเงินบัญชี และการจัดทำราย งานทางการเงิน พร้อมทั้งการศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีของ องค์กรอิสระที่ไม่มุ่งหวังผลกำไรโดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา ครั้งนี้ทำให้ทราบถึงรูปแบบการจัดทำบัญชีรวมถึงการควบคุมภายในขององค์กรอิสระที่ไม่มุ่งหวัง ผลกำไร รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่ทำหน้าที่โดยตรงและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ผลการศึกษาในการจัดทำบัญชีจะพบว่า ทางศูนย์ฝึกอบรมผู้สูงอายุเอเชีย ได้มีการใช้เอกสาร ประกอบการบันทึกการรับจ่ายเงินโดยใช้เกณฑ์เงินสด โดยที่รายรับจะมีการจัดทำใบสำคัญรับโดย บันทึกลงในคอมพิวเตอร์หลังจากนั้นจะทำการจัดพิมพ์ออกมาเก็บรวบรวมกับเอกสารประกอบที่ได้ รับในส่วนของการรายละเอียดทางด้านรายรับ ส่วนในด้านของรายจ่ายจะมีการจัดทำใบสำคัญจ่ายในการ เบิกจ่ายเงินรวมทั้งมีการบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์แยกตามรายจ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดหรือจ่ายผ่าน ธนาคารโดยแยกตามสกุลเงิน ทำการกระทบยอดระหว่างรายการเงินสด และเงินฝากธนาคาร เพื่อทำ การตรวจสอบความถูกต้อง ทำการออกรายงานค่าใช้จ่ายโดยที่รายงานค่าใช้จ่ายจะออกทุกๆ 3 เดือน เพื่อส่งไปยังสำนักงานใหญ่ที่ประเทศอังกฤษ เมื่อครบ 1 ปี ก็จะมีการสรุปยอดค่าใช้จ่ายเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้จัดทำไว้เพื่อประเมินผลการดำเนินงานประจำปี

จากกระบวนการจัดทำบัญชีทั้งหมดจะพบว่าในส่วนของการควบคุมภายในที่สำคัญนั้นจะอยู่ ที่ความถูกต้องของการใช้จ่าย ดังนั้นในส่วนของการควบคุมภายในจะเน้นหนักไปในทางการอนุมัติ การเบิกจ่ายรายจ่าย รวมถึงการกระทบยอดทั้งยอดเงินสดและยอดเงินฝากธนาคารเพื่อทำการตรวจ สอบความถูกต้องในการเคลื่อนไหวของเงินสดและเงินฝากธนาคาร

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานจะเกิดขึ้นจากการที่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพียงผู้เดียวทำให้ ปริมาณงานในส่วนของการออกรายงานค่าใช้จ่ายจะมีการจัดทำที่สำนักงานใหญ่ประเทศอังกฤษ ทำให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน รวมถึงการที่เจ้าหน้าที่บัญชีมิได้เป็นผู้เก็บรักษาเงินสดและเงิน ฝากธนาคารโดยหน้าที่นี้จะเป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในอีกหน่วยงานหนึ่งในการสนับสนุน ทางด้านการเงินเพื่อประโยชน์ในการควบคุมภายในทำให้ขั้นตอนการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายเกิดความล่าช้า ประกอบกับการใช้เกณฑ์เงินสดในการจัดทำบัญชี และต้องการค้นหาเอกสารจะเกิดความยากลำบาก ในการค้นหา

ประเด็นสุดท้ายคือการแบ่งแยกหน้าที่การทำงานยังไม่เป็นที่เหมาะสม บางครั้งจะมีการนำเจ้า หน้าที่บัญชีไปช่วยงานในส่วนอื่นทำให้งานที่รับผิดชอบไม่สามารถทำได้เต็มที่เกิดข้อผิดพลาด ในด้านของเอกสารและความถูกต้องได้บ่อยครั้ง

แนวทางแก้ไขปัญหาคือการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน รวมทั้งการลดขั้นตอน ของระบบงานที่ยังยากซับซ้อนออกเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และในส่วนของการ เงินควรที่จะมีการจัดหาเจ้าหน้าที่การเงินมารับผิดชอบในส่วนของการใช้จ่าย แต่ควรที่จะต้องคำนึงถึง หลักความเหมาะสมในการควบคุมภายในด้วย